

ШIуагъэр нэрылъэгъоу

КIэлэцIыкIу IыгъыпIэр

Урсылем щагъэнэфэгъэ проектэу «КIэугъоекло правительствэм» къыдыхэлтытэгъэ лъэнныкъохэр зыгъэцакIехэу гъесэнгъэм иучреждениехэу Мыекъуапэ дэтхэм ашыцхэм Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат тигъуасэ ашыцагъ. Аш игъусагъэх Росатомым икъыдэгъэкъын Iофшэн хэхъонигъэхэр ышынхэмкэ ишацшу Сергея Обозовыр, мы компанием ипроектхэм ялтыплъаклоу Владимир Арженцовыр, АР-м гъесэнгъэмрэкIе иминистрэу КIэрэшэ Анзаур, проектэу «КIэугъоекло правительствэр» республикэм щигъецакIэгъэним фэгъэзэгъэ Iофшэнкло купым иадминистраторэу Хьоткю Саниет.

Апэрэ посуюалай зэклонгъэхэр тикэлэ шхъялэ дэт кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр N 21-р ары. Проектэу «КIэугъоекло кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр» зыфилорэр блэкIыгъэ ильсэым къыщчегъэжъагъэу мыш щагъэцакIэ. Непэ ехъулэу зешуахыгъэри макIэп, а пстэури республикэм ишацшу нэрылъэгъу фэхъугъ.

— Проектэу «КIэугъоекло правительств» зыфилорэм къыгъэнафхэрэ лъэнныкъохэр шольырым ит организацихэм ашыцхэм ашагъэфедэнхэурагъэжъагъ. Ахэр къыдэгъэкIын, медицинэ фэло-фашихэм, гъесэнгъэм яихгъях. Мы лъэнныкъом тинеуцирэ мафэ зэрепхыгъэр дэгъоу къыдгурэло, арышь, КIэугъоеним ифилософие шапхъэ хъуным тифэкIон фае. Аш къыдыхэлтытагъэу кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр, гуритыкIи атишъэрэ еджсанIэр, IофшэнIыр зэпымьюу зэкIэлтыкIонхэм мэхъаншихо иI, — къыиуагъ КъумпIыл Мурат.

Учреждением ишацшу Лые Сайдэ къызэриуагъэмкэ, кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр нэбгырэ 380-мэ ательятач. Ыпшъекэ

зигугуу къэтшыгъэ проектын иапэрэ едзыгъо къыдыхэлтытагъэу зешуахын альякIыгъэр бэ. Мыш дэжьым анахь шхъялэу зигугуу къэпшын плъэкIыцтыр сымаджэ хъухэрэ сабийхэм япчагъэ хэпшыкIэу нахь макIэ, кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр процент 45-кIэ нахьыбэ зэрххуягъэхэр ары.

— КIэлэцIыкIухэр зэрэсымаджэхэрэм лъапсэу фэхъурэр зэдгээшлагъ, ахэм япсуныгъэ гъэптигээзэним фытегъэпсихъэгъэ упражнение зэфэшхъафхэр зэхэдгээуцагъэх. МышкIэ зишогъэшхо къэкIуагъэр проектэу «КIэугъоекло кIэлэцIыкIу IыгъыпIэр» ары, — elo учредждением ишацшу.

Проектын иапэрэ едзыгъо зэрифэшшуашэу зерагъэцэклагъэм ишыхьатэу кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм узэречIахьэу ны-

тыхэр, сабийхэр зэрэзекIонхэ фаер къэзигъэльэгъэрэ шьо зэфэшхъафхэр зиIэхэ тамигъэхэр джэхашьом, дэлхьим атешыхъаагъэх. ГушыIэм пае, кIэлэцIыкIухэр щагум джэгунхэу ращигъэхэмэ, ар къэзигъэльэгъэрэ тамигъэ пчэм тараагъапкIэ. АшкIэ ны-тыхэм къагурэо ясабийхэр джырэ уахьтэм зидэшыIэхэр. Джаущтэу яуахьти лыеу арагъэгъэкодырэл, улчIеу яIэхэр тхъалэу ательхэм къатыратхэмэ, джэуапхэри пащэм къаритижыгъэхэу альэгъунхэ альэкIы. Джащ фэдэу спортзалыр, шхапIэр, джэгупIэр, медицинэ кабинетыр, нэмыххэри къэзигъэльагъохэрэ тамигъэхэм шьо зэфэшхъафхэр яIэх.

Проектын игъэцэклэн къыдыхэлтытагъэу сабийхэм яшынэгъончагъэ къэххумэгъэним фытегъэпсихъэгъэ Iоф-

тхъабзэхэр зэхащэнхэр, мышкIэ IофшэнIыр нахь агъэльшынэр ягхэль шхъялэу зэрэштыр кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм ишацшу къыиуагъ. ГушыIэм пае, фэтэрибэу зэхэт унэхэм ашагъэфедэрэ домофоныр, джащ фэдэу электрическе къелапчIэр кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм хагъеуцохэм ашIоигъу.

Нэужым АР-м и Лышхъэу кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм икупхэм ашыц шагъэблэгъягъыки «Фабрика процессов» зыфилорэм къыдыхэлтытагъэу джэгукIэ шыкIэм тетэу гъэпсыгъэ урокыр зэрэкIорэм нэуласэ фашыгъ. Сабийхэм машинэш заводыр Iоф зэришIэрэв къагъэльэгъуагъ. Такыкь 15-м къыкIоцI шэпхъэ гъэнэфагъэхэм адиштэрэ автомобили 5 ахэм аугъоин фэягъ.

(ИкIэх я 2-рэ н. ит).

Хэбзэгъэуцугъэр зыукъорэм пшъэдэкIыжь ыхьышт

Къольхъэ тын-ыхынным пшъуеко-гъэнимкэ IофшэнIыр зэрифэшшуашэу зэхэцэгъэним фэгъэзэгъэрэ республике комиссием зичээзу зэхэсигъуу тыгъуасэ иагъэр зэрищаагъ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КъумпIыл Мурат. Iофхъабзэм хэлэжагъэх АР-м и Премьер-министрэу Александр НаролинIыр, хэбзэхуумэкло къулыкъухэм ыкIи муниципальнэ образованиехэм япащхэр, нэмыххэри.

Зэмызэгъынгъэ къызхэкIыхэрэ лъэнныкъохэр зыгъэзэйгъэнхэм ыкIи ашкIэ IофшэнIыр нахьшыуу зэхэцэгъэнимкэ къэралыгъо IэнатIэ зыгъэхэм ыкIи къе-

ралыгъо граждан къулыкъу IэнатIэ зыгъэцакIехэрэм шапхъэхэр амыукухонхэм фытегъэпсихъэгъэ IофшэнIыр зешуахырэм фэгъэхыгъэу къэгущыагъ къольхъэ тын-ыхынIыр ыкIи нэмыххэри хэбзэхуумынхээр къэмгъэхъуягъэнхэм фэгъэзэгъэ ГъэлорышланIэу АР-м и Лышхъэу дэжь щизэхашагъэм ишацшу Оелыкъю Юре. Аш къызэриуагъэмкэ, АР-м япсуныгъэр къэххумэгъэнимкэ и Министерствэ икъулыкъуашхэрэм мы лъэнкъомкэ гъогогуу 3-рэ шапхъэхэр аукъуагъэхэу республике прокуратурэм къыхигъэшыгъ.

АР-м и Лышхъэу и Администрациерэ министрэхэм я Кабинетрэ унашьоу

ашыгъээм диштэу къольхъэ тын-ыхынним ылъэнныкъохэрэ хэбзэхуумынгъэхэр зэрэхуумханхэм фэшI республике ихэбзэ къулыкъухэм, чыпIэ зыгъэорышIэхжипIэхэм улпъекIунхэр зэхащэн фае. 2018-рэ ильзым Iоныгъом и 15-м нэс мыш фэгъэзэгъэ Iофыгъор зешуахынэу пшъэриль къафагъэуцугъ.

Адыгэ Республикэм лъэпкь Iофхэмкэ, IэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адиряIэ зэпхынгъэхэмкэ ыкIи къэбар жууцагъ иамалхэмкэ и Комитет итхаматэу Шхъэлэхъю Аскэр къэбарлыгъэлэс амалхэм ялтыклохэр мы гумэкIыгъом зэрэпшүеуклохэрэм къы-

тегущыагъ. Хэбзэхуумэкло къулыкъум Iофыгъэхэмрэ журналистхэмрэ зэрээдэлжэхэрэм шлгъэ ин къызэрихынэр Шхъэлэхъю Аскэр игущыIэ къыщхэгъэшыгъ.

— Къэбарлыгъэлэс амалхэр тиэл-тиэлгъэу къольхъэ тын-ыхынним пшъуеко-гъэним фытегъэпсихъэгъэ Iофыгъо ѢызээшIотхыхэрэм цыфхэр ашыдгъэгъозэнхэм фае, — къыиуагъ КъумпIыл Мурат. — Мы лъэнкъомкэ хэбзэгъэуцугъэр зыукъохэрэм пшъэдэкIыжь зэрахышиштыр пстэуми къагурыон фае.

Гъонэжъыкъо Сэтэнай.

ШУАГЪЭР НЭРҮЛҮЭГЬОУ

(Икізүх).

Ахэр зыщэфтийн пстэури ыгурыхын фае, щыклагъэхэр, фыккуагъэхэр транспортим илэхэ хүүтэл. Пшьэрлыгээ алашхьээ щитир загъецак!кэ машинахэр ашэныш, ахьшээ квагъэхъэшт. Кіләц!кыкхэм гутетынгъэ фыря!еу тофш!еням къеклонлагъэх, щык!кэгъэ мынэу къыхагъэштыгъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэш анахьэу анаэ зытырагъэтэн фаехэр зэфахысыжыгъэх. Еж-ејырэу ялофш!агъэ уасэ фашыжыгъ.

АР-м и Лышхъэ шл!огъеш!эгъонэу сабыйхэм алтыпльагъ, аныбжь емыльтыгъэу ахэр куу зэрэгупшисхэрэр, тофш!еням игъецак!кэн еклон!ек!кэ тэрэз къызэрэфагъотырэр къыхигъэштыгъ.

Джащ фэдэу кіләц!кык!ыгъип!ем икупэу «Псауныгъем ик!еугоен» зыфиорэм тофш!еням игъецак!кэн зэрэгъэльгъу. Мыш къыдыхъэлтыгъэу сабыйхэм еж-ејырэу массаж зыфашыжы, зарядкэ ашы, загъекъабзэ, алкынэ-лынэ ык!и япсауныгъэ агъэпытэ.

Аш фэдэ еклон!ак!эм ишуагъэк!е сымаджэ хъухэрэм япчагъэ фэди 6-к!е нахь мак!е ашын афызешшокыгъ.

Гурит еджап!эр

Проектэу «Кіэугъоекло» гурит еджап! — зыфиорэм игъецак!кэн ашыц Мыекъопэ гимназиене N 22-р. Аш ишац Ирина Андреевам къызэрлиугъэмк!е, мыш иапэрэ едзыгъоу 2017-рэ ильесим шек!голум рагъэжагъэм къыдыхъэлтыгъэхэш пшьэрлыхэр зерифш!уашэу агъецак!гъэх, ят!онэрэ уцугъор ильесэу тызыхэтим имэзае рагъэжагъ. Проектэн хэлажъэхэр кіләгъеджак!хэр япчагъэ фэди 2-к!е, кіләеджак!хэр фэди 4-к!е нахьыбэ хъугъех.

— Ят!онэрэ едзыгъом къыдыш

хэлтыгъэу гумекъыгъоху щы!эхэр дэгъэзыжыгъэнхэмк!е, тофш!еням нахьш!оу зэхэштэгъэним к!е предложениихэу щы!эхэр зэфетхысыжых. Аш кіләгъеджак!хэр, еджак!хэр, нытихэр къыхэтэлэхжак!хэр, — къылуагъ еджап!эм ишац.

Непэрэ мафэм ехъул!еу мы проектыр кіләц!кык!ыгъип!и 4-мэ ык!и гурит еджап!и 4-мэ ашагъецак!е. Ильеси 3-м къиклоц! гъэсэнгъэм иучрежденихэр зэклэ а шык!ем техъанхэр пшьэрлыгъ щыт.

Ашыэрэ еджап!эр

Къэралыгъ корпорациеу «Росатомыр» ял!эп!ыгъоу проектэу «Кіэугъоекло» ашыэрэ еджап! — Мыекъопэ къэралыгъ технологическэ университетийн ифофш!хэм ильесим рагъэжагъ. Мыш пшьэрлыгъ щы!эхэр зерифш!уашэу агъецак!гъэх, ят!онэрэ уцугъор ильесэу тызыхэтим имэзае рагъэжагъ. Проектэн хэлажъэхэр кіләгъеджак!хэм япчагъэ фэди 2-к!е, кіләеджак!хэр фэди 4-к!е нахьыбэ хъугъех.

Аш фэдэ ыгъэфедэнхэ ыльэк!ыныр ары.

Шуагъэ къэзытыцт проектыр щы!энинэгъэм щы!хырыщи!гъэнимк!е Мыекъопэ къэралыгъ технологическэ университетийн ифофш!хэм опыт гъэнэфагъэ я. Мыш епхыгъеу зэхажэгъе егъэджэн гупчэу «тофш!енхэм яфабрик» зыфиорэр Адигеим итренинговэ площадкэ щы!эхэр гупчэу «Кіэугъоекло правительство» зыфиорэр федеральнэ проектыр анахь дэгъоу зыгъецак!хэрэ шольырхэм республикэр ашыц. Университетыр мыш

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие иуашь

Къалэу Мыекъуапек!е зы мандат зиэ хэдзыг!коу N 9-мк!е Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2018-рэ ильесим йоныгъом и 9-м щы!энэу агъэнэфэгъагъэм Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутатэу щыхадзыгъэр тхыгъэним ехыл!агъ.

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие иуашьоу N 49/228-7-р зытетэу «Къалэу Мыекъуапек!е зы мандат зиэ хэдзыг!коу N 9-мк!е Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2018-рэ ильесим йоныгъом и 9-м щы!энэу агъэнэфэгъагъэм як!эххэм яхыл!агъ» зыфиоу 2018-рэ ильесим йоныгъом и 10-м аштагъэм ык!и Адыгэ Республикаем и Законуу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыл!агъ» зыфиоу 2005-рэ ильесим шышхъэйм и 4-м къыдак!гъэм ия 85-рэ статья атегъэпсхъягъэу Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие **иуашь**:

1. Къалэу Мыекъуапек!е зы мандат зиэ хэдзыг!коу N 9-мк!е Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ

Совет — Хасэм идепутатэу хадзыгъэ Романова Светланэ Николай ыпхъур тхыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутатэу атхыгъэ С. Н. Романовам зэрэхадзыгъэр къэзыуушхьатырэ тхыльыр етыжыгъэнэу.

3. Мы иуашьоу республикэр гъэзетхэу «Советскэ Адигеимр» «Адыгэ макъэмр» къыхягъэтугъэнэу.

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е

и Гупчэ комиссие исекретарэр

Ф. З. ХАЦАЦИ

к. Мыекъуапэ,
йоныгъом и 12, 2018-рэ ильэс
N 50/229-7

Итхылъ ратыжыгъ

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие я 50-рэ зэхэсигъо тигъуасэ ил!агъ. Адыгэ Республикаем и Къэралыгъ Совет — Хасэм Мыекъуапек!е зы мандат зиэ хэдзыг!коу N 9-м идепутатэу хадзыгъэ Светлана Романовар регистрацие шыгъэним иофиогъо зэхэсигъор фэгъэхыгъагъ.

Зэфхысыжыхэр къышыхээ, АР-м хэдзынхэмк!е и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Сэмэгү Нурбыд къызэрлиугъэмк!е, йоныгъом и 9-м хэдзынхэм щы!агъэхэм Адигеир чанэу ахэлжьагъ. Хэукуноныгъ, зэмийэгъыныгъ къахэмийхэу кампание республикэм щы!уагъ. Хэдзынхэм ялъехъан республикэм и Гупчэ комиссие иофиогъэн зэрэзэхицагъэм осэшу къыфишыгъ. Ашк!э гражданскэ пшьедэк!ыж къызихэзгъэфагъэхэм ык!и хэдзынхэм чанэу ахэлжьагъэхэм зэрафэрэзэр къы!уагъ.

Мыекъуапек!е зы мандат зиэ хэдзыг!коу N 9-м АР-м и Къэралыгъ Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу зэхажагъэм ашытек!уагъэр партиеу «Единэ Россиям» къыгъэлэгъогъэ Светлана Романовар ары. Аш Н. Сэмэгү фэгушуагъ ык!и депутат зэрэхъугъэр къэзыуушхьатырэ тхыльыр ритыжыгъ.

КИАРЭ Фатим.

Яшошхэр, ягухэльхэр кызызэфауатэх, тихэгээгүй щызэрхээрэ финанс-эконо-

Экономикэм ихэхъоныгъэ тегущылагъэх

Юныгъом и 6 – 7-м ильэс кьэс зэхашэрэ финанс форумыр Москва щыктуагь. Мыш зэхэшакло фэхъугъэхэр Урысые Федерацием финансхэмкэ и Министерствэрэ Москва и Правительствэрэ. Адыгейим финансхэмкэ иминистрэ иофшагъэ аш кыщыхагъэшыгь.

микэ политикэм иофыгъохэмкэ джырэ лъэхъаным игью алтытэхэрэ мы форумын щызэфахысыжых. Пшъэрыль шьхьаэу форумын иэр Урысыем иэкономикэ джыри нахь хэхъоныгъэ инышынымкэ амалыкэхэр гъэунэфыгъэнхэр ары. Федеральнэ ыкы шьольыр хабзэм, бизнесым ялтыкхэр, шэнэгъэлэхжхэр, общественнэ организациехэмрэ

объединениехэмрэ япашхэр, экономикэм ылъэнхыокэ экспертихэр ыкы нэмыххэр мыш хэлэхжагъэх.

Форумын изэхэшэх комитет и Тхъаматэу, Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэ иапэрэ гуадээу, Урысые Федерацием финансхэмкэ иминистрэу Антон Силуановым къеклонлагъэхэм ашыххэм афагъэшшошагъэ тын-

хэр аритыжыгъэх. Адыгэ Республиком финансхэмкэ иминистрэ Долэ Долэтый дипломзу «За вклад в развитие системы государственных финансов» зыфиорэр аш кыртыжыгь.

Пчэгум игъэкэжжын фежъагъэх

Адыгэкаалэ лъэпкь культурэмкэ и Гупчэ кылпэгуль пчэгум игъэкэжжын непэ мэхъанэшхо зэратырэ иофхэм зэу ашыц. Мэфэкл иофхъабзэхэри, спорт зэнэхъокуухэри мы чылпээр ары зыщыклохэрэр. Адыгэкаалэ загъэпсыгъэр ильэс 50 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ мэфэкл иофхъэбзэ пстэури кыхъашт ильэсым мыш щызэхащэшт.

Адыгэкаалэ ипчэгу ипланировкэ зэхъокыныгъэхэр фэхъщых. Гушылэм пае, лъэпкь культурэмкэ Гупчэм илхъанлэ дэж кыщегжэхъагъэу урамэу Советскэм нэс лъэсрэхийхэм анэмыхи щызеклон фитищтэп. Гъогукэхэмкэ хъаклэшынрэ район хыкумыр зычэт унэмрэ къолэнхэ фаеу хъущт.

Пчэгум итепльэ лъэшэу зызэрихъокышт, къэгъагъэхэр, чылыгхэр, куандэхэр аш бэу щагъэтисыщых, лъэсрэхийхээр щагъэпсыщых, остыгъэхэр щыпальэштых, тетысхьаплэхэр дагъуцоштых. Квадрат метрэ 5000 зэлъиубыгтэу пчэгур плиткэлэ апкэшт. Къалэм изэтгэпсыхан пае федеральнэ,

Муниципалитетым ипащэй Пыхэсэ Махьмудэрэ администрацием къэлэгээпсыннымкэ ыкы архитектурэмкэ игъэлэришланлэ иофшэхэмрэ къэлэ пчэгум иофшэхэмрэ зэрэшьклохэрэр бэмышэу аупльягыгь. Подрядчикхэм адэгүүдээ, къалэм имэр егугүүхээзээ зэкэми иоф зэрэшэн, афагъэнэфэгъэ пальхэм иофшэхэмрэ зэрэхуун фаер хигъэунэфыкыгь.

Къалэм ипчэгү изэтгэпсыхан мэхъанэшхо етэти. Къэлэдэхэмкэ ар гъэпсэфылэ гуялтыгээ, иофхъэбзэ гъэшэгъонхэр эзынзэхажэрэ чылпэу щытын фае, — хигъэунэфыкыгь къалэм имэр.

республикэ, чылпэ бюджетхэм сомэ миллиони 10,15-рэ къахагъэйгь.

Подряд организацием ишыкэгъэ псэолъапхъэхэр зэкэ чылпэ кыригъэолгэхахэх. Джыдэдэм пчэгум изэтэутын ыуух итих, бордюрхэр агьеуцух, плиткэлэ пчэгур пкэгъэнхэмкэ пэшшорыгъэш иофхъабзэхэр зэрхъях.

Къалэм изэтгэпсыхан непэ мэхъанэшхо раты. Адыгэкаалэ щыпсэухэрэр социальнэ инфраструктурэм изыт нахь ыгъэгумэкыг хууѓэ. Пчэгур захъэлжжэхээ къалэр нахь кэраклэ, гуялтыгээ, нэфынэ хъущт.

Пенсие мини 4 фэдиз афагъэуцугъ

2018-рэ ильэсим имээи 6-у пыкыгъэм УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республиком щыэм ичылпэ къулькъухэм пенсиеу агъэуцугъэр мини 4-м къахъэ. Аш щыщэу зынъибжъкэ зытефхэрэм страховой пенсие 2470-рэ, сэкватныгъэ зиэхэм — 510-рэ, унагъор зыыгъыр чэзинагъэхэм 228-рэ афагъэуцугъэх. Аш нэмыхкэ Адыгейим щыпсэухэрэм афагъэуцугъэ пенсие 325-м щыщэу 264-р — социальнэх.

Пенсием игъэуцункэ цыфхэм зафагъэзэнхэ альэкишт Пенсиехэмкэ фондым ичылпэ къулькъухэм, къэралыгъо фэло-фашэхэм язэйк порталь «Личный кабинет гражданина» зыфиорэр сайтын.

Пенсиехэмкэ фондым ичылпэ къулькъухэм зэкэмхи заяление 3932-рэ къарахыллагь, Пенсиехэмкэ фондым исайт ыкы къэралыгъо фэло-фашэхэм язэйк

портал нэбгырэ 3678-мэ къызфагъэфедагь. Лъэнэхээ зээфшхъафхэмкэ фэло-фашэхэр зыщагъэцаклээрэ гулчэм нэбгыри 197-рэ къеоплагь.

Шыгу къэдгээхийгъын, 2018-рэ ильэсим зынъибжъхэрэм страховой пенсие зыфагъэнэфэштэр цыфыр пенсием зыщыклохэ ныбжым нэсигъэ зыхуукэ ары, страховой стаж анахь маклэу ильэс 9 ыкы балл 13,8-м къыщымыкэу аш илэн фае.

Цыфхэу зистраховой стаж е пенсионнэ балл цыкликхэм, социальнэ пенсие къаратынэу, бэлтгэгэхэмкэ ильэс 60, хуульфагъэхэмкэ ильэс 65-рэ зынъибжъхэм Пенсиехэмкэ фондым зафагъэзэнхэ альэкишт.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыэм ипресс-къулькъу

Тикъалэ — тиунэ

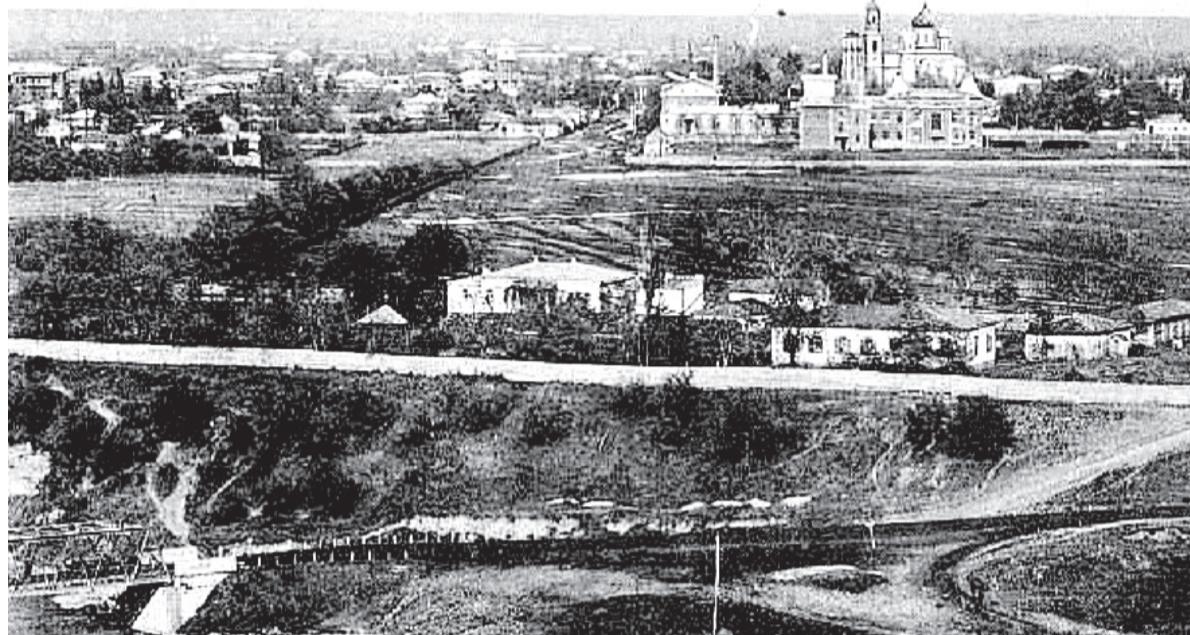
Ти Мыекъупэ

Адыгейим икъэлэ шъхьа!еу Мыекъупэ загъэпсыгъэр ильэси 161-рэ къэблэгъэрэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм хъущт.

Тикъалэ Мыекъупэ апэу зыльгэйбоу къеблэгъагъэм ыгъэшагъо икъурэр ащ илэпкэ-лъепкэгъэшагъо шапхъ, ащ фэдэ къэлэ урамыбэ зээлчынэтэ зэхэгъэтхыкылаагъэхэр бэмэ ашылтэгъурэп. Етлани непэ тикъэлэ шъхьали, тиурамхэри къабзэх, зэкъэулкягъэх.

Цыиф лъялпэм пхыришигъэш тъогухэр мэхъанэ зиэхэба?! Арышь, пасэм къышегъэжъагъэу къэлэ урамхэм язытетыгъэм, цэхэу ахэм ялагъэхэм ягугу къэтшын, апэрэ ижырэ Мыекъупэ ыкъи джырэ мафэхэм я Мыекъупэ зэрэтекъирэр дъэунэфызэ, цыифыгъэхэм, цыиф гупшигъэм ыкъи ювшлэкшум яшыуагъэ къэдгэхтын.

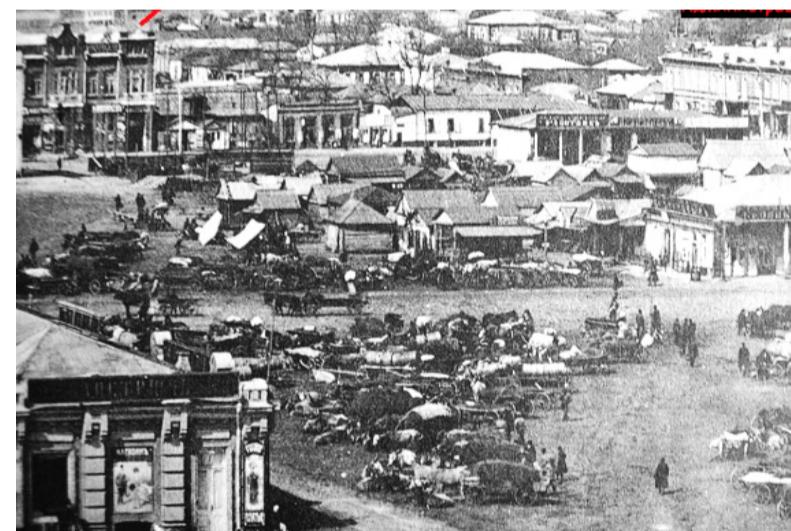
Мыекъупэ агъэпсынэу зэрхэхүгъэм игугъу къэтшын зыхъукэ къэлкэу, жъоныгъуакъэм апэрэ чы къазгырыжэр раги,

пытаплэм ишын фежъэгъагъэх. Циэу «Мыекъупэр» чыплацэй ащ ыпеки щылагъ. Ижъирэ черкес чыгхатэхэм мы чыгухэр зэльяубытыштыгъэх, лъепкэльчэй адигэхэм абзэкэ Мыекъупэр къэуагъ. «Мые» ыломэ къикырэр мэз мылэрысэр къышыкырэр, «куупэ» — гъэхүн зыфиу. Чыпальэм ичыопс игъэпсыкэ-шыкэ мы зэкэми къябрэгъусэжымэ, мылэрысэ ыкъи къужж лъялпэм зэфэшхэхъафхэр къызэрэшкылыштыгъэхэр нафэ, ахэм ялэхж-лъэхжхэр тикъушхэх лъэгүхэм джы къызнесыгъеми къатенагъэх.

Урамхэм циэу ялагъэхэр, ахэр къызыхэкыгъэхэр, зэрэзэблэхъуягъэхэр зэдгэшшэн. Къеджэхъян тикъалэ иурам шъхьа!еу Краснооктябрьскэмкэ, ау ащ тапекэ арэп зэрэджэштыгъэхэр, джырэ мафэхэм къанесыфэ цэр щэ зэблахъуг. Апэдэдэ ыцлаагъэр Садовая. Ар къызыхэкыгъэм гу лъытэгъуаеп. «Къэлэ садым» (джы къэлэ паркын) дэжэ урамыр къышжэхъэштыгъ. Къалэр апэдэдэ загъэпсым, Шъхьэгушаиджагъэр нэпкэ къыуутэдгэгэх къалэм псыхъюн пэуульшашуагъэу ижъирэ чыгхатэ щыгъигъ, ыужыкэ, къалэм нахъ зыкъинэтзу хахъ зэхъум, цыифхэм мы чыплэр нахъ аукъэбзыгъ, чыгъхэр щагъэтысыгъэх, агъекэ-

зыфалоштыгъэр ары, 1888-рэ ильэсэм мы урамым, джы Адыгэ къэралыгъо университэтир зыдэштым, Благовещенскэ къэлэ соборыр итыгъ, ар мэхъанэ зыфашире хъугъэ-шэгъагъ. Ау 1891-рэ ильэсэм къалэм тхъамыклаго къыфыкъо-кыгъ, емынэр къэси лэжыгъэр ытээкодыгъ, тэлаур ащ къыкэльхыкъыгъ. А кыныгъо инхэу къафэк'уагъэхэм яхыгъэу тхъэлэйуплэм ыцэ Успенскэкэ зэблахъуг. Циэу Соборнэр цыифхэм бэрэ агъэфедагъ. Университетир урамхэу Первомайскэм (Соборнэм) ыкъи джы Гагариням (ащ ыпекэ Поповскэм, динлэхжхэр зэрэшьпсэу-штыгъэхэм къыхэкэу) фуасы-

гъагъ), етланэ Больничнэр разоштыгъ, ау 1961-рэ ильэсэм урамым ыцэ апэрэ космонавтэу космосым бывыгъэ Ю. Гагариным ыцэкэ зэблахъуг.

Къэлэ гузэгум, къэлэ гупчэ паркэ M. Горькэм ыцэ 1941-рэ ильэсэм зыфаусыгъэм пэгүнэгүрэх урамэу Пушкиным ыцэ зыхырэм тапекэ Бульварная циэу ялагъэр. Ар къызхэкыгъэри къэшшэгъуаеп: къэлэ псынепкын пэуульшшохъ чыгхатээм зэрэблэгъагъэр ары. Урамэу Бульварнэм сыдигъуи музыкэм зыщиётэу, офицерхэмрэ юнкерхэмрэ жыс къызыштыуагъахъэу, къэлэдэс байхэр

ыцэкэ зеджэжыгъэхэр, къэлэу къэлпён хъумэ, Пушкиним и Унэ къызызэуахыгъэ уж шуулае тешлагъэу ары.

Урамэу Победэр тапекэ Лазаретнэу, етланэ Армянскэу ёштыгъ. Победэм утетэу темырымкэ, къыблэмкэ узыкъуатэкэ, унэшко къэрэлкэ джы тэльэгъу, ау непэ Къохынэм ўыпсэухэрэ цыиф лъялпхэм яискусствэхэмкэ Къэралыгъо музей и Тэмыр-Кавказ къутамэ зычэтир ары. Мир тапекэ ермэл щэлкэ-шэфэкэ зэлжкэм ишэ хэльэу ашыгъагъ. Победэр зэошхом ильэхан Госпитальнэу щыгъигъ, къеклокыре госпиталыр зэрэтигъэм епхыгъэу.

Урамэу Я 12-рэ Мартыр пштэмэ, революции хъугъэ-шагъэхэм цээр къапкырэкы. Джыри тикъэлэдэсхэм, къытфаклохэрэми анаэ зытырадзэрээр Мыекъупэ иурамыбэмэ урыс тхаклохэм ыкъи усаклохэм ацлэхэр, ахэр Мыекъупэ къыдэхъээ-шылагъэхэм ямыпхыгъэу, бэшлагъэу афаусыгъэу зэрэлпорэр ары — Островскэр, Горькэр, Пушкинэр, нэмэлхэр. Пасэм къалэр загъэпсыкэ, щэфэкло-шэжъэко инхэу дэсигъэхэу Дубягскэм, Федуловскэм ыкъи Зиньковскэм ацлэхэ къэлэжым иурамхэм яджагъэх.

Хэтки шъэфэпти Мыекъупэ лъялпкэ лъячэ шъхьа!еу Ѣыпсэурэр адыгэхэр арэу зэрэштыр, адрэхэр зэкэ къыдэтихъажыгъэхэу тьыш хъувьгъэхэр арых. Къалэм иурамхэм ахэтых адыгэ революционеру М. Шэуджэнэм, зэльашаэрэ большевик-революционеру, Адыгэ автомон хэкум изэхэшклюгъэу, иапэрэ тхъаметагъэу.

Ш. Хъахъуратэм, мыхэм анэмык зырызхэм ацэ зыхынхэрээр.

Щэч хэлъэп, къалэм, къуджэм ашыпсэухэрэм ацлэхэ, Ѣылоигъоньгъэкэ урамхэм ацлэхэр къыхахых, афаусых. Ау цыифхэм къалорэ пстэури пхырыкынэу Ѣытэп. Комиссие гъэнэфагъэу общественностью илъыклохэр зыхэтийн циэу къыралорэ пэпчэ пыль документхэр еупльэхкүх, зэкэ тхъильхэр цээр къаушыхатэу агъэпсих, къалэм инароднэ депутатхэм я Совет ахэр агъэхых, щаупльэхкүх, игъом тетэу, шылпкъэм хотэу урамхэм цэхэр аратых. Гүщынэм пae, Ѣылх урамхэу цэжжыри къэри зыхыхэрэр, ильэсий 5-м къыклоц нахъ къеклурэр агъэнафэ. Мыекъупэ урамэу Первомайскэм Ѣыпсэухэрэм язэлжкэшо унашью Ѣаштагъэм епхыгъэу, цыифхэм Ѣылоигъоньгъэкэ цлак!еу Университетскэр Ѣагъээзий, жъыр — Первомайскэр къагъэнэжыгъ, хабзэми къадыригъэштаг.

Анахъэу тэ, къэлэ шъхьа!еу Мыекъупэ дэсхэм, тызпылын фаэр тиурамхэм яфэшшошэ теплье ялэнэр ыкъи тызгъэрэзэхэрэ цэдэгъухэр афэшыгъэнхэр ары. Узэгугуруе юфыр ариба къюишүшэжъэрэри.

МАМЫРИКЬО Нуриет.

ГъогурыкІоныр щынэгъончъэнимкї э къулыкъум къеты

Апэрэ классым ихьагъэхэр хагъэгъозагъэх

Клэлэджеэко анахь цыклюхэр лъэсрыкю зэрэхъугъэхэмкї э Мыекъуапэ и «Автогородок» щафэгушуагъэх.

Муниципальнэ образованиеу «Къалеу Мыекъуапэ» зыфиорэм гъесэнэгъэмкї и Комитет ипащэу Юлия Миллер апэрэ классым ихьагъэхэм зафигаззээ, дэгъоу еджэнхэр, шиенэгъэм екүре гъогу щынэгъончъэхэр яэнхэр къафэлъэуагъэх.

Гущыэр лъигъэклотагь Адыгэим и Къэралыгъо автоинспекции ипащэ игуадзэу Гъусэрыкю

Рамзин. Джы гъогурыклоным нахьыбэрэ зэрэхэлжээштхэр, «гъашгъо лъэсрыклохэу» зэрэштхэр ащ хигъеунэфыкыгь. Гъогурыклоным ишапхъэхэр нахь псынкїу зэрэззрагъэшшэштхэ нэрийлэгүй 16-рэгъуахэр автоинспекцием ыцлэкэ шуухафтынэу еджээко цыклюхэм аригыгь. Йофтхъабзэм ик!уух шапхъэхэр шлокл имы!еу агъэ-

цэклэнхэр ыкы гъогу щынэгъончъэхэр яэнхэр Гъусэрыкю Рамзин къафэлъэуагъэ.

Мэфэкыир къэзыгъэбаигъэхэм ащыщ гъогурыклоным ишапхъэхэм афэгъэхыгьэ театрализованнэ къэгъэлжээшоныр.

Чэфым зэлтиштэгъэхэ еджээко цыклюхэр гъогум Ѣысаакынхэр, шапхъэхэр агъэцэлэнхэр зэхэшаклохэр агъэгугъагъэх.

Сакъыныгъэ нахь къизхэжъугъаф!

Бжыхъэр къэсигь, оялехэм тахэхъагь. Ом изытет зызэрэзблихъугъэр тишъолыр игъогухэм къащынэфагь. Зыщьюшьуапщэм гъогур зэрэхэлжээштхэрээр нахь маклэ мэхъу. Ащ пае Къэралыгъо автоинспекторхэм машинэхэр зезыфэхэрэм нахь сакъыныгъэ къизхагъэфэнэу зафагъэзагь.

Джыри къэблэгъэрэ мафэхэм Адыгэим къищещынэу, жыбыгъэр лъэшую инэу къепщэнэу синооптихкэм къаты. Асфальт цынэм водитель пстэури фэхъаэзрэп. Ащ скоростэу къыщиххэпхыщтыр, уапэ ит автомобилым узэрэпчэйжъян фаер къыдалтынхэр, хъильэзэшэ машинэшхэм афэсакынхэр водителхэм зедэгүүштэгъуахэр адашыгъэх.

Полицайскэхэм пэшорыгъэш зедэгүүштэгъуахэр лъэсрыклохэмми адьялагъ, гъогурыклоныр щынэгъончъэнимкї мыхэми маклэп ялтыгъэр. Ом изытет къизызээхъээкэ, сакъыныгъэри, гульйтэри бгъэлэшынхэр щыт. Транспортыр бэу зыщызеклорэ гъогур зэлтишучы эзхъукэ, алэ бгъуитумки зышуплыхх! Сыда пломэ гъогу уцыныгъэм машинэр узэрэфаеу къыщыбгъэуцун плээкырэп. Лъэсрыкюор гъогум къизэретхъагъэр води-

тельхэм альэгъуным фэш нэфынэр къэзытыре пкыгъохэр агъэфедэнхэ фае.

Водителхэмии лъэсрыклохэмии

шлокл имы!еу гъогурыклоным ишапхъэхэр загъэцаклэхэкэ тигъогухэм щынэгъончъагъэр ащыпитешт.

ГъогурыкІоным идуний хашэх

Сабыим ицыкүгъом кыщыублагъэу плуныгъэгъесэнгъэр дебгэжжээнэу щыт. Джащ фэд, тъогум тэрэзэу зэрэшызеклоштыр пасэу дэуублэмэ ишуагъэ къэлэнхэр.

Мыекъопэ районым иавтоинспекторхэм ар ямурадэу, районым икэлэнцыклю 16-рэгъуахэр ащыщ чэсхэр гъогурыклоным идуний хашагъэх.

Полицайскэхэм къэлэнхэр ялэгыгъуахэр къэгъэлжээшон гэштэгъо афызэхашагь. Гъогурыклоным ишапхъэхэр ащкэ къыралотыкыгъэх. «Пшилэ лъыхужжэх» джэгүкэ ыкы викторинэ зэфэшхъафхэр къэлэнцыклюхэм адашыгъэх, ныбжыкэ цыклюхэм губзыгъуагъэ улчэхэм яджэуапхэр къааратыжыгъэх.

Гъогурыклонымкї шапхъэхэр зэршэрэмкї яшэнэгъэхэр нахь агъэптигэнхэм фэш лъэсрыкю зэлтиштэгъуагъэхэм зэращысакынхэе фаер агу къагъэкыгъыгъэх.

Ешъуагъэхэм къащыкІэрэп

Сид фэдизэу гъогурыклоным ишапхъэхэр зыукохэрэм альэныкъокэ пшьэдэкыгъэх, тазырхэр нахь агъэлэшыгъэх, зеклонхъаджэхэр къызхафэхэрэр джыри маклэп.

Тээхэт ильэсэм имэзи 8 къыклоцл ешъуагъэу автомобилыр зэзыфэхэрэм альэныкъокэ уголовнэ тофи 140-рэ къызэуахыгь.

Теуцожь районым щыц хуульфыгъуэу ильэс 37-рэ зынбыжымыр ылъэныкъокэ хэгээгүй клоцл тофхэмкї Министерствэм иотделэу Адыгэктэлээ щыцэ дознаниемкї иподразделение уголовнэ тофи къызэуихыгь.

Гъогу патруль къулыкъум илофышэхэм къагъэуцугъэ 16-рэ къэралыгъом къыщашыгъэ машинэр зезыфэштыгъэр ешъуагъэу къычлэхыгь. Ар заупльэккүм, мыш ыпэкэ зефэнимкї фитынгъэр а ушхъагъу дэдэмкї тохицээ агъэунэфыгь.

Джы ащ тазырэу ытыштэм имызакью, ильэситүм нэсэу хъалс тиралхъащт.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр 16-рэ Сусан.

Клубэу «Лэгъо-Накъэм» фэгъэхьыгъ

Гум икъэбзагъэ сурэтим игъундж

Сурэттех клубэу «Лэгъо-Накъэм» Мыекъуапэ зыщизэхащагъэр ильэс 40 хуугъэ. Адыгэ Республика мкультурэмкэ и Министерствэ исурэт къэгъэльэгъупэ искуствэм иофишшэхэр юбилеим ехуулэу щизэукалагъэх.

Щынэнгъэм зэфищаагъэхэм тахэлпъяш, тинэусау ахэтыр бэ. Зыр юрист, ятюонэрэр кэлэгъадж, ящэнэрэр иофишшэнэм иветеран... Ясэнхъатхэр зэфэшхъафых нахь мышшэми, искуствэм екүре лъагъом зэдьтэых. Зэклэми фотоаппаратхэр, телефонхэр алыгъых, хуульэ-шлагъэр сурэтхэмкэ къалотэжын ямурад.

Тарихъым щыш

Мыекъопэ фотоклубэу «Лэгъо-Накъэм» 1978-рэ ильэсэм зэхашаг. Къалэм культурэмкэ и Унэу «Гигантам» иофишшэнир щыригъэжъаг. Сурэттеххэм ялэпэсэнгъэх хагъахъоз, лэхуухэр щынэнгъэм зэрихъыгъэх.

Фотоклубым иеджапэ ныбжыкіэхэр щагъасех, сурэттеххэр иофишшэшум къырылтыхээ хэгъэг, дунэе зэнэкъоххэм ахэлажъэх.

— 1997-рэ ильэсэм «Народный» зыфиорэ щитхууціэр клубым къыфаусыгъ, — къычиуагъ зэхахъэм Адыгэ Республика мкультурэмкэ изаслучененэ иофишшэу, Адыгэ Республика изаслучененэ журналисту Аркадий Кирнос. — Тызыщыпсэур чыюпсым идэхагъэ нахьшшоу къэдгэльэгъоным, Адыгэим ыцэ искуствэм лъагъэ щитхууціэр клубым «Лэгъо-Накъ» фэтыусыгъ.

Къэгъэльэгъонхэр

Ильэс 40-м къыкъоц Мыекъуапэ, Адыгэим ипсэупшум къэгъэльэгъон 300-м нахьыбэ ашызэхащаг. Къиращэкъихэр къэгъэльэгъонхэр Къэбэртэ-Бэлъкъарым, Къэрэш-Шэргэсым, Краснодар ыкы Ставрополь крайхэм, Кырым ашыкъуагъгъэх. Мэхъанэу ялэр, зыфиор къызэрэкъэлъухэрэр къыдальтэхээ, Москва, Мурманскэ, Уфа, Нижневартовскэ, фэшхъафхэм «Лэгъо-Накъэм» икъэгъэльэгъонхэр ашызэхащагъэх.

Адыгэим ыцэ искуствэм лъагъэ щитхууціэр клубым ишшэриль шхъаляххэм ашыш. Икъыб къэралыгъохэм къэгъэльэгъон 47-рэ ашызэхащаг. Австралием, Аргентинэ, Люксембург, Бразилием, Кубэ, Индием, Францием, Австрием, Шотландием, Кыблэ Африкэм, Японием, нэмыххэм клубым иофишшагъэхэр аштэгъуагъэх.

Хэгъэг, дунэе зэнэкъоххэм

Урысыем, Икъыб къэралыгъохэм ашыкъохэрэ зэнэкъоххэм «Лэгъо-Накъэм» исурэттеххэм ялэпэсэнгъэх уасэу къащафашигъэм уегъэгушо. Дунэе къэгъэльэгъони 120-м къехъумэ клубым иофишшагъэ аштэгъуагъэ, гъогогъу 200-м нахьыбэ щитхууціэр къащадахыгъэх.

Дунэе зэнэкъоххэм Адыгэим икоман-щыкъуагъэм джэрэз медальэр «Лэгъо-Накъэм» къызыфагъэшьшагъ. Бзыльфыгъэ сурэттеххэм язэнэкъоххэм Румынием щизэхащагъэм Европэм щыщхэр хэлэжъагъэх. Адыгэим икоман-

Урысыем, Икъыб къэралыгъохэм ашыкъохэрэ зэнэкъоххэм «Лэгъо-Накъэм» исурэттеххэм ялэпэсэнгъэх уасэу къащафашигъэм уегъэгушо. Дунэе къэгъэльэгъони 120-м къехъумэ клубым иофишшагъэ аштэгъуагъэ, гъогогъу 200-м нахьыбэ щитхууціэр къащадахыгъэх.

дэ аэрэ чыпилэр къидихыгъ. Шхъэзэкъо зэлукъэгъум тибзильфыгъэхэм щитхууціэр къащахыгъэх.

Японием, Болгарием, Польшэм, Индием, Сербием, Австралием, фэшхъафхэм ашыкъуагъэх зэлукъэгъум клубыр итворчествэх къащахыгъэх.

2016-рэ ильэсэм дунаим исурэттеххэм ялэпэсэнгъэх зыщизэрагъэшгээ зэхахъэм «Лэгъо-Накъэм» я 64-рэ чыпилэр къыщидихыгъ — ар гъехъагъэх клубым фэтэлэгъу. СНГ-м иклубхэм ятвортствэ Санкт-Петербург зыщизэфаахысъжым, «Лэгъо-Накъэм» я 7-рэ чыпилэр къыфагъэшьшагъ.

Лъапсэр мэпытэ

Тызыщыпсэур хэгъэгум зэхъокыныгъэ маклэп фэхъуагъэр. СССР къэралыгъохху дунаим шүүкээ щашшэштигъэри зэбгырагъэзигъ. Экономикэр къеихыгъэми, клубыр щы, лъапсэу ёшыгъэр ыгъэптигээзэлэккятуат.

«Лэгъо-Накъэм» зызэхаща-

пъэм къышыублагъэу зэльашшэрэ сурэттехэу Аркадий Кирнос ипац. Клубым иеджапэ пэшнэгъэ дылезэйхъэрэ Ирина Кирнос. «Лэгъо-Накъэм» ишшагъэу тльйтэрэр ныбжын къхэм яшнэнгъэ хагъэхъоным кэлэпилэгъу зэрафэхъурэр ары.

65-рэ хэлажъэ

Мыекъуапэ къыщизэуахыгъ къэгъэльэгъонэу тыкызытигүүшшэрэ сурэттех 65-рэ хэлажъэ. Адыгэ Республика мкультурэмкэ и Министерствэ иотдел ипацэу Шэуджэн Бэлэ зэхахъэм къышыублагъэу клубэу «Лэгъо-Накъэм» ишшагъэкэ Адыгэ Республика ишшикээ-псэукъэ сурэтхэмкэ къагъэльэгъон зэрэлжээр. Тарихым инэклибъогъэр сурэтхэм ахэольагъо. Республика и Правительствэ, Парламентын язэлукъэхэм, мэфэл зэхахъэхэм, иофишшагъу мэфэ къызэрэхъох, концертхэм, спорт зэнэкъоххэм яхынлагъэх сурэтхэм хуульэ-шлагъэх къагъэльагъо.

Мыекъуапэ иадминистрации

культурэмкэ игъэорышшапэ ипацэ игуадзэу Ирина Варакутэрэ зэхахъэм къызэрэшилэгъэу, сурэттеххэм яофишшагъэ тэгэгушо.

Шэуджэн Бэлэрэ Ирина Варакутэрэ сурэттеххэм афэгушуагъэ, яофишшагъэхэм дунаим цээрило зэрэшыхуугъэхэм мэхъэнэ ин ратыгъ. Тхыльхэм, журналхэм, гъэзэтхэм, нэрлэгъу іепыгъухэм сурэттеххэм яофишшагъэ къащэльагъо. Культурэмкэ Министерствэ,

тшлогъэшшэгъоных. Щынэнгъэр зытетым тетэу цыфхэм гу къабзэкэ къафиотэн, сурэтим купкэлэу илэр искуствэм ыбзэкэ цыфхэм альигъэлэсэн имурад.

«Зэпшшэшшэгъухэр» зыфиорэ сурэтим бзыльфыгъэхэм яобраз къыщгээлъагъо. Дзэктол шуашэм къе-гъэдахэх, нэгушох, сыд фэдээс уччэ ялтыгъэми, къомызшыхэу кыбдэгүүшшэхэу ольытэ. Бзыльфыгъэр посхъом зэрэшыгыкээрэм ехылгээгэ суретыри гъэшэгъон дэд. Клэир

хъопсагъо, зыгэпсэфыпшум дештэ. Псыхъо къабзэм щыгыкээр бзыльфыгъэм пэсэрэ лъэхъаным ухещэ, къоджэ щылаклэр къегъэлъагъо.

Сурэттехым къыдилтэгъэр маклэп. Тыгъэу къепсырэм инэбзийхэм псыхъом ышхъашшо къагъэшшэты. Сурэтэу тырихыгъэм бзыльфыгъэм иньбжыкъоу псым хэпльагъорэм уегъэгушысэ. Псышхъашшо гүнджэм еогъапшэ. Тыкъэзыууцхъэрэ дунаир зыщыкъэбзэ чыпилэм суретыри нахь дахэу щытепхын зэрэпльэкыщыри иофишшагъэм къыщихэгъэшы.

Щысэшшум узыльшшэ

Зэхахъэм хэлэжъэгъэ нэбгыре пчагъэ Аркадий Кирнос зэрэфэрэзэм тышгыуаз. Шэныгъэу аригъэштэгъэр щынэнгъэм щагъэфедэ, «Тхыаугэлэпсэу» кыраложы. «Адыгэ ма-

къэм» исурэттехэу іашынэ Аслын икэлэгъаджэу ылтытэрэр Аркадий Кирнос ары. Хэгъэг, дунэе зэнэкъоххэм А. Іашынэр ахэлажъэ, исурэтхэр икъыб къэралыгъохэм къащаидкъихэрэ журналистэ аштэгъэхуэ зэп къызэрэхэкыгъэр.

Мы сатырэхэр къэзитхырэ журналистири Аркадий Кирнос лъэшэу фэраз. Сурэттех цээрэйор игүүшшэ къызэрэхъох, зэхэшэн иофишэмки гъэзэтим иредакции бэрэ іепыгъэгъу кыфхъу. Клубэу «Лэгъо-Накъэм» щытхуу фалорэм хахь фэхъунэу, ишшагъэу юнайтэдэгъэхэу зэп къызэрэхэкыгъэр.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Сурэтхэр къэгъэльэгъоним къыщытетхыгъэх.

Ганблол Суперлигээр

ЛЭУЖХЭР ЗЭЗЫПХЫРЭ ЗЭЛУКИ

Кыблэм дзюдомкэ изэнэкъоку Мыеекъуапэ щыкъуагь. Ильэс 18-м нэс зыныбжь калэхэр, пшьашъэхэр апэрэ чыпэхэм афэбэнагъэх.

Краснодар краим, Ростов, Волгоград хэхүхэм, Адыгейм, нэмийк шольтырхэм яспортсменхэр Адыгэ къэральгъо университэтим физкультурамрэ дзюдомрэкэ и Институт щизэлуктагъэх. Бэнэктэ 457-рэ Іоныгъом и 8 – 9-м алтырэгум щизэбэнгь.

Адыгэ Республикаим зыщызыгъасэхэрэ ныбжыкъиэхэм медальхэр кыдахыгъэх. Шэуджэн районым щыщых нарт шьаохеу Аульэ Астемиррэ Мэрэтыкъо Альбертрэ. А. Аульэр, кг 50, щисэ тепхиену бэнагъэ, апэрэ чыпэхэр кыифагъэшшошаг. А. Мэрэтыкъор нахь онтгъухэм якуп щыбэнагь, кг 90-рэ. Батырим куачиэмрэ куулайнгъэмрэ дэгьюо кызэфийэфедагъэх, теклонигъэр кыдыхыгь.

Хъакурынэхъаблэ, Шэуджэн районым самбэмкни, дзюдомкни бэнэктэ цэрилохэр ильэс зэфэшхъяфхэм ашапгугъэх. Адыгейим спорт льагэу зытэтигъэхэм ашыщых дунаим самбэмкэ изэнэ-

къоку дышье медалыр кыышызыхыгъэ Мэрэтыкъо Сахыидэ, СССР хэгэгушхом хагъэунэфыкырэ чыпэхэр кыышызыхыгъэхэу дунээ зэлукэгъухэм ахэлэжагъэх Klyae Хазэрэ, Беданыкъо Рэмээнэ, фэшхъяфхэри.

Зыцэ кьетуягъэхэр мы уахьтэм тренерых, ныбжыкъиэхэм яэпэлэсэнэгъэ хэгъэхъогъеном пылтыых. Районым спорт зыкинэтижынэу, шэн-хэбзэ шлагохеу ляпсэ зыфашигъэхэм заушом-бгунэу тэгугъэ. Аульэ Астемиррэ Мэрэтыкъо Альбертрэ ясэнэущыгъэ кызызтуяхынэу амалышхъэр ялх. Тренерхуу М. Шыннахъомрэ Р. Бэгэдэрымрэ ящащхэу лэуж нахьжхэм акырептих, ямадальхэм ахагъэхъон ямурад.

Джэджэ районым щапуугъэ Артем Якушевми, кг 66-рэ, апэрэ чыпэхэр кыдишигъэ, тренерхэр А. Адзын, А. Галстян.

Ятлонэрэ чыпэхэр кыдээзыхы-

гъэхэр: Гъукэл Эльдар, кг 66-рэ, Мыеекъуапэ зыщегъасэ, тренерхэр Д. Хъакурын, Соловьева Екатерина, Лъеустэнхъаблэ щыщ, кг 70-м къеххуу, тренерхэр Б. Нэныжь.

Джарымэкъо Рустем ыгъесэрэ Кирилл Литвиным, кг 66-рэ, ящэнэрэ чыпэхэр кыифагъэшшошаг. Бэгэ Суандэ, кг 40, Балаян Юрэ, кг 50, Саакян Григорий, кг 73-рэ, хагъэунэфыкырэ чыпэхэр къафагъэшшошагъэх, тренерхэр А. Чэтыжыр, С. Шутовыр ящащхэ.

Сокрутин Александр, Мыйги Инвер, Алалэ Азэмэт, Пушкина Янэ, Платыкъо Заринэ ятфэнэрэ чыпэхэр кыдахыгъэх.

— Зэнэкъокъухэр дэгьюо куачиагъэх, — кытиуагь Адыгэ Республикаим дзюдомкэ ибэнаплэу Кобл Якъубэ ўцэ зыхырэм ишащэу, спортымкэ дунээ класс зиэ мастерхуу Klyae Хазэрэ. — Кыблэ шольтырим ибэнэ-

клохэм яэпэлэсэнэгъэ хагъахъо. Адыгейим щыщ ныбжыкъиэхэм медаль пчагъэу кыдахыгъэр маклэп. Урысыем икэх зэнэкъокъу хэлэжъэнхэм фэш егъэжэ-пэшшухэр ашыгъэх.

Апэрэ чыпэхэр кыщыулагъэу я 5-рэ чыпэхэр нэс кыдээзыхыгъэхэр Урысыем икэх зэнэкъокъу шэклогуу мазэм и 6 – 11-м Тюмень щыкъоштум хэлэжъэштых.

Тренерхэрэ, зэхэцакхохэм ашыщхэй Мыеекъуапэ гүшүэгъу тызыщыфэхуугъэхэ Мурат Тебуевырэ Хъажэкъо Мединэрэ кытиуагъэр шэлэжъэшэгъоныг. М. Тебуевыр Ростов-на-Дону кыкыгъ, М. Хъажэкъор хы Шуцэ юшьом щэпсэу. Адыгейим спорт псевальхэм хэхъоныгъэхэр афэхуугъэх, зэнэкъокъу инхэр Мыеекъуапэ щызвэхашэнхэ альэкыщтэу нэбгүртуми альйтэ.

Сурэтхэм архихэр: Мурат Тебуевырэ Хъажэкъо Мединэрэ; алрыгъум дзюдомкэ

ЗЭХЭПХҮЭГЪЭ ШХҮЭЗЭКЬО ЗЭНЭКЪОКЪУХЭР

БЭГЬ АЛЫЙ ТИГЬЭГУШГУАГЬ

Зэхэпхъэгъэ шхүэзэкъо зэнэкъокъухэр Краснодар джырэблагъэ щыкъуагъэх. Зэлукэгъухэм Къэбэртэе-Бэлькъарым, Адыгейим, Краснодар краим, нэмийк хэм кыарыкыгъэхэр яплыгъэх.

Шхүэзэкъо зэнэкъокъухэр зыщыкъогъэ спорт Унэшхом тильэпкэгъухэм адыгэ быракыр щагъэбяэтагь. Анахьэу ахэр зыфэгумэкъигъэхэр килограмм 70-м нэс къэзыгъэхэр якуп щыкъогъэ зэлукэгъур ары.

Бэгъ Алыйрэ Абдул-Азиз Абдулахабовырэ спортышхом щизэрэшэх. 2014-рэ ильэсийн зэнэкъокъум зыщызэлокхэм, ящэнэрэ едэвхэгээ А. Абдулахабовырэ теклонигъэр кыншыдихыгь. Ятлонэрэ зэлукэгъуми А. Абдулахабовырэ куачиэр нахь дэгьюо щигъэфеди, теклонигъэр кыншыдихыгь.

— Бэгъ Алый иахылыхэр Адыгэ Республикаим кыншыгъуугъэх, — кытиуагь Адыгейим зэхэпхъэгъэ шхүэзэкъо зэнэкъокъухэм ифедерацие ишащэу Ельшаны Ильсан. — Алыйрэ сэрырэ тызэнэбдэжэгъу, зэнэкъокъухэм зафигъэхъазыры зыхъукэ Ишы Ишгъуу сүфэхъу. Краснодар Ѣыкъуагъэх эзлукэгъухэм си-

гуанзу сялтыгъэ. Бэгъ Алый теклонигъэр кыншэрэдихыгъэм фэшигъэгъуагъ.

А. Бэгъымрэ А. Абдулахабовырэ язэнэхъокъу дунээ зэлукэгъухэм ахэхъэ, ящэнэрэ купым хэтих. Нэбгүрэ мин пчагъэ зэллэгъэ зэнэкъокъум А. Бэгъэр зэрэхэлэжагъэр егъашли щигъупшэжъыщтэп. Игү кыфитеохээзэ, адыгэ быракыр агъэбябатээ нарт шьаом ыгү куачиэ кыншэрэдихыгъэм пылтыгъэх. Алый икъулайнгъэ дэгьюо ѿгъэфедагь, теклонигъэр кыншыдихыгь.

Опсэу, Алый! Тыгъэгушуагь. Уигухэльхэр кыбдэхъунхэу, спортышхом гъэхъагъэу щыпшыжэрэх ахэбгэхъонэу тылфэлъало.

Къэбэртэе-Бэлькъарым икъалэу Бэхъсан А. Бэгъыр щэпсэу, ашьэрэ еджаплэр кыншыдихыгь. Зэнэкъокъухэм теклонигъэр кыншэрэдихыгъэм фэш кыншэрэдихыгъэм «Тхашууэгъэпсэу» къарелохьы.

Сурэтхэм итыр: Бэгъ Алый.

Нэклубыр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыдээзыгъэхъыр:

Адыгэ Республикаим лъэпкэ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьырээ зэпхынгъэхэмкэ Ѣыкы къэбар жуутгъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къылхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхапэхэу зипчагъэхэ 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азығату 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахь цыкунуу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкегъэжъокъых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщцаушыхвьатгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ Ѣыкы амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гээлоришап, зэраушыхвьатгъэх номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщцаушыхвьатгъэр
ООО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъээр
4075
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2393

Хэутынхэм узьшихъэнэу щыт уахъээр

Сыхьатэр

18.00

Зыщцаушхэхъэхъ
уахъэтэр
Сыхьатэр
18.00

Редактор
шхъялэм
ипшээрийлхэр
зыгъэцакIэрээр
МэшлIэкъо
С. А.

Пшьэдэжъыж
зыгъэхъазырыгъэр
Хъурмэ
Хъ. Х.